

Նախ սխալ է այն տեղեկութիւնը, որ մինչև այսօր կը հրատարակեն լրագրիւնքի մէջ թէ վաճառական վարչ. Բաստամեանց ճեմարանի տեսուչ է նշանակված: Ահապա կաթողիկոսը ճեմարանի ընդհանուր տեսուչութիւնը յանձնած է Անդրէաս արքեպիսկոպոսին, իսկ Հ. Բաստամեանցին, որ ուսուցիչ է ճեմարանում, յանձնած է դասերի հսկողութիւնը (ինչպէս տպված էր պաշտօնական «Արարատ» ամսագրում) իբրև կարգապահին, և ոչ միայն ճեմարանին կենդանութիւն տուողը նա չէ այլ այնպէս կարգապահութիւն է անում, միայն դասուց վերաբերմամբ, ինչպէս որ անում էր անցեալ տարիներում պ. Գալստեանցը:

«Մշակի» 206 համարում կրկնվում է նոյն սրտալը հ. Բաստամեանցի տեսուչութեան մասին: Այդ համարի մէջ տպված նամակով շատ սխալ տեղեկութիւններ են հրատարակված: Նախ թէ վաճառական կաթողիկոսը ճեմարանը միջոցին ոչ չաբաթ երեկոյեան իջած էր և ոչ կիրակի առաւօտեան եկեղեցի և թէ այսպիսի սրբազան գործը խաղալիկ է շինված: Ամենքին արդէն յայտնի է, որ վաճառական ճեմարանը է, և մասնաւորապէս իսկ միջոցին, երբ հասաւ ճեմարանը վեր կարգապահը, և որպէս զի այս խառնակ միջոցին ճեմարանի ժողովուրդը չը մնայ առանց հոգևոր հովիւի, նա յանձն առաւ, իր անձնական տկարութիւն մի կողմ թողնելով, ճեմարանը և շուտով ուղարկել նրան իր վիճակը: Թղթակիցը այնքան նախապաշարված անքով ամեն բան տեսնում է, որ գրում է թէ վաճառական «Հաւատամքի» յետոյ մտաւ եկեղեցի, մինչդեռ հաւատամքի ժամանակ եպիսկոպոսութեան ճեմարանը գրեթէ անարտելի մտ է լինում, ուստի վարուց վաճառական եկեղեցու մէջ զգեստաւորված բազմած էր: Սրանից կարելի է հետևանքել, թէ թղթակիցը որքան ճիշդ տեղեկութիւն ունի Հայաստանի եկեղեցու արարողութիւններէ, որոնց մասին գրած է թէ համառօտելով կատարեցին: Միւս կողմից եպիսկոպոսի ճեմարանութեան նախընթաց երեկոյեան ոչինչ կոչում չը կայ, ինչպէս լինում է քահանայի ճեմարանութեան համար, որ հարկ լինէր անշուշտ կաթողիկոսին երեկոյեան ժամ իջնել: Վերին աստիճանի անբարեխղճութիւն կը համարվի չը խոստովանել ներկայ վաճառական օրինակելի և գրաւոր ջերմեանդութիւնը առ սուրբ եկեղեցին: Վաճառական իր հայրապետութեան միջոցում երեսուցից աւելի եպիսկոպոս է ճեմարանը և երեք անգամ մեռն օրհնած և ոչ միայն փառաւոր և ջերմեանդ պատարագ է մատուցել միշտ, այլ ամեն անգամ գիշերային հսկում ևս արել է միաբաններով հանդերձ և ժողովրդեան ներկայութեամբ, իսկ առաւօտները ինքն է սկսել միտ «Տէր զի բազում», երբ առողջ է եղել: Քանի որ վաճառական կաթողիկոսի վերին աստիճանի եկեղեցական բարեկարգութեան և բարեկարգութեան նախանձանքի լինելը ամենեցուն յայտնի է ինչպէս չէ իր ճեմարանում թղթակիցը նրա վերաբերմամբ խաղալիկ բառը գործածել մի եկեղեցական սրբազան արարողութեան համար:

Թղթակիցը գրում է թէ միաբաններից ոմանք վշտանում էին որ չէին ճեմարանում եպիսկոպոս: Որքան մեք գիտեմք միաբանութիւնը, այն օր նրանցից ոչ քի վրէժ չէր յայտնում եպիսկոպոս չը ճեմարանը վեր կարգապահը համար: Գուցէ թէ թղթակիցը զովքանանք սուրբ հայրը իրան յայտնած լինէր միջոց... Ահապա ինչպէս և սե ամպեր են ման գալիս վաճառական մէջ, չենք հասկանում, թէ ինչ է կամենում արդեօք սակ: Այդպիսի երկուք ոչ եղել է և ոչ կը յուսացվի լինել վաճառական մէջ, միայն այդ թղթակիցը երազ պէտք է լինի: Թղթակիցը վաճառական իբր անմիթբար զրուցից հանելով ճեմարանը, նրա բոլոր բարեկարգութիւնները վերաբերում է հ. Բաստամեանցին, կարծես թէ ակնարկելով, որ եթէ վաճառական մէջ և էլ նախապատրի զիբը նա ունենար, վաճառական կարծեցեալ սև ամպերը պէտք է փարատվէին ի շնորհս նրա բարեկարգութեանց: Ինչպէս երևում է թղթակիցը կարծում է թէ վաճառական հասկացող, կըող է գնահատող անձինք չը կան, բացի հ. Բաստամեանցից: Մենք հ. Բաստամեանցին տեսնելով այսքան տարիներ շատ խոսող և շատ սակաւ գործող: Ինչ արդեօք բերեց արդեօք նորա «Գարոց» ամսագիրը, ըսր մնաց վաճառական անուամբ գնած մամուլը, ինչ կըաւ նորա մասնաւոր ուսումնարանը, ինչ օգուտ ունեցաւ նրա տեսուչութիւնը վարարապատի ծխական դպրոցներում, ըսր գնաց այս վեց տարում ս. Գալստեան վաճառական ժողոված 14 հարար բուրբ փողը և այլն: Այս կարճ հարցումներէից թող

իմացվի հ. Բաստամեանցի գործերի արդիւնքը և բարեկարգութիւնների ընդունակութիւնը:

Թղթակիցը գրում է նախ իբր թէ հ. Բաստամեանցին է ճեմարանը ոտի կանգնեցողը, բ. թէ նա է հրաւիրել ուսուցիչներին և գ. թէ նա է ժողովել աշակերտներին, իբր 100-ին և աւելի հասցնելով: Ճեմարանի բացարձակ բարեկարգողն այս անգամ վաճառական կաթողիկոսն է, որ ուսումնական մասը բարեհաճել է յանձնել ուսուցչական ժողովի, որ Անդրէաս արքեպիսկոպոսի նախադահութեամբ վճարում է գործերը ձայների բարձրութեամբ, իսկ հ. Բաստամեանցին էլ իբրև ուսուցիչ անդամ է նոյն ժողովի: Ճեմարանում գտնվող բոլոր համալսարանական ուսուցիչները հրաւիրված և կարգված են վաճառական կողմից սեպտեմբեր ամսին, որովհետև հ. Բաստամեանցը, որ դեռ ևս ամառն խոստացած էր Պետերբուրգում գտնել ուսուցիչներ, գրելով որ վաճառական անհոգ մնար, երբ օգոստոսի վերջն ինքն եկաւ, յայտնեց որ չէ կարողացել գտնել ուսուցիչներ: Այնուհետև վաճառական ինքն սկսեց հեռագրելով ուսուցիչներ հրաւիրել, որոց թուով հեռագիր գնաց պ. Անդրէաս Արծրունուն: Իսկ հ. Բաստամեանցը գտած էր միայն մի ուսուցիչ հին լեզուների համար, պ. Սարգիսեանցին, որ իր ասելով դեռ ևս պիտի գայ... Հայր Բաստամեանցը ճեմարանի համար միայն մի երեսուսուրդ վերակացու է բերել:

Թղթակիցը բողոքովն սխալ է գրում իբր թէ հ. Բաստամեանցի այս տարի էջմիածին գալու միջոցին ճեմարանում 50 աշակերտ կայ: Վաճառական կաթողիկոսը ճեմարանի նոր բացման ժամանակ կամը ունէր 50 աշակերտով սկսել, բայց ազդի փափաղը և հաւատը այնքան մեծ էր նոյն իսկ սկզբում, որ վաճառական հարկաւոր դատեց իր նշանակած թիւը փոխել, և այնուհետև ճեմարանում հարկւրէն պակաս աշակերտներ չեն եղել, իսկ անցեալ տարի 120 էին: Յաւալի անկարգութիւններից յետոյ և դասարանի աշակերտները (մոտ 20) արձակվեցան: Այս տարի սեպտեմբեր ամսին ընդունված են Ա. դասարան միայն 9 աշակերտ: Պատշտական թղթակիցի և անձանց վկայութեամբ կարելի է ապացուցանել, որ Անդրէաս եպիսկոպոսի պաշտօն ընդունած միջոցին, հ. Բաստամեանցի էջմիածին գալուց և կարգապահի պաշտօն ընդունելուց 2 ամիս առաջ մոտ 80 աշակերտ կար ճեմարանում, բայց 2. դասարանի աշակերտներից, որոնք ամառուան արձակուրդին ըստ հիմնական կանօնի ճեմարանի գնացել էին վաճառական հրամանով իրանց հարկերը և օգոստոսին վերադարձան, և ինչ կնշանակէ այս անմիտ խօսքը թէ հ. Բաստամեանցը իր նշանով ժողովել և աշակերտներին, մինչդեռ բազմաթիւ նշանակեալ կանդիդատներ սպասում են (ոմանք երկու և երեք տարի) ընդունվելու հերթին, և վաճառական այժմ ևս անդադար նոր խնդրատուններին հետ է դարձնում իրանց խնդիրները: Ընդհակառակն հ. Բաստամեանց սեպտեմբերին առաջարկել էր, որ աւելի աշակերտներ չընդունվին, որ և վէճերի առարկայ դարձել էր այս խնդիրը, և նրա պնդելով է որ այժմ ս. դասարանը 19 աշակերտ ունի, որ անկանօն գործ է, քանի որ ընդհանուր կանօն է ամենուրեք ս. դասարանը աւելի աշակերտներ ընդունել, որովհետև հետզհետէ կը պակասին ճեմարանի ս. դասարանի ներկայ 19 աշակերտներից ոչ գիտէ թէ քանի աշակերտներ պէտք է մնան, և կը մնան արդեօք մինչև 9 դասարան հասնելը: Միւս կողմանէ թղթակիցը գրածին բողոքովն հակառակ, հ. Բաստամեանցի պատճառով փոքր էր մնացել, որ ներկայ և. դասարանը փակվէր սեպտեմբերին և միայն քանի մի անձանց առանձին յորդորանք աշակերտները մնացին, որ կարող են վկայել նոյն անձինք, եթէ հարկը կը պահանջէ: Գոնէ հ. Բաստամեանցի պատճառով ճեմարանը զրուցիկացաւ հայկաբանութեան մի ընտիր դասատուից, որի տեղը դեռ ևս պարպ է ա. և բ. դասարանների մէջ, որտեղ Անդրէաս արքեպիսկոպոսը ժամանակաւորապէս է պարապում:

Ինչ կողմանէ և ինչ կերպով ուրեմն կարող էր հ. Բաստամեանցը կենդանութիւն տալ և ոտի կանգնեցնել ճեմարանը, բացէ փաստելով ցոյց տայ մեզ ջերմեանդ թղթակիցը, որը վաճառական կաթողիկոսի անձնատուէր, յարատև ջանքերը և ուսուցչական ժողովի աշխատութիւնները իրան յայտնի նապատակով վերաբերել է բողոքովն անիրաւարար հ. Բաստամեանցին: Չարմանում ենք արդարև կարողավ այն նամակը, կարծես թէ ճեմարանի կամ վաճառական

ներքեան վարուց մեռած են և թղթակիցը հին առաջնական ժամանակի վրա է խօսում:

Ճեմարանի ընդհանուր բարեկարգութեանը գալուց պէտք է անենք որ նա բաւական բարեկարգվեցաւ վաճառական կաթողիկոսի անդադար և շարունակ հոգացողութեամբ և գործակցութեամբ ուսուցչական ժողովի, բայց դարձեալ կարօտ է բարեկարգութիւնների, որոց համար յուսով ենք կը հոգան Նորին վաճառականութիւնն և ուսուցչական ժողովը և ոչ թէ հ. Բաստամեանցը:

Իսկ թէ հ. Բաստամեանցը ինքն որքան յարգում է և համակրում է էջմիածին միաբանութեանը և փոխարձակաբար միաբանութեան կամ վաճառանի կողմանէ որքան յարգանք և համակրութիւն է վայելում, այս մասնաւոր խնդիրն առ այժմ կը թողնուի միւս անգամին, եթէ հարկը կը ստիպէ վկայութիւններով բացատրելու, մի և նոյն ժամանակ համոզված ենք որ նոյնքան յարգանք և համակրութիւն վայելում է նա և ճեմարանի աշակերտները կողմանէ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ուշադրութեան արժանի է ներկայ համարում տպված է ԶՄԻՍՏԻՅ խմբագրին ուղարկած նամակը: Ինչպէս երևում է Ս. էջմիածնում հարկաւոր են համարում հասարակութեանը հրապարակական հաշիւ տալ, ցոյց տալ իրանց գործունէութիւնը և արդարանալ ազգի առաջ: Վարուց պէտք է այդպէս վարվելին: Բայց աւելի լաւ է ուշ, քան թէ երբէք: Յանկալի կը լինէր, որ այդպիսի մանրամասն հաշիւներ արվէին և այն բազմաթիւ հարցերի վերաբերութեամբ, որոնք ուղղված են էջմիածնին:

Մեզ հաղորդում են ՓՕԹՈՒՅ, որ այնտեղի քահանան քաղաքում գտնվում է միայն շրօհնէքի և զատիկ տօններին: Յայտնի չէ թէ միւս ժամանակ արժանապատիւ հայրը ինչտեղ և ինչպէս է անցկացնում:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՎԷՇՈՒՄ ԿՍՏԱՐՎԱԾ ՀԱՐՍԱՀԱՐՈՒ ԹԻՒՆՆԵՐ

«Աշխարհաւէր պատերազմն սկսած օրէն ցարդ, արիւնարբու քրոջաց վճռակներէն քաղաքի և իւր վիճակի օղորմելն արդայնոց առթուած բիւրաւոր չարք և ազգի աղէտները, անհնար է ընդ կոպարաւ զրի առնուլ: «Ըսկ մեք ազդովն» ցարդ դառնաշունչ հոգով նոյն բոլոր աղէտից կ'համբերելինք, լուռ և մուռջ յուսալով թէ այսօր կամ վաղը պատերազմն վերջ առած ոտերիմ քրդին հուր, սուրն և աւերը, Հայաստանէն իսպառ վերացուելով, մեր արդի ըստ ամենայնի վատթարացեալ վիճակ պիտի բարւոքի և օրինաւորի: «Վա՛յ պատերազմն վերջացաւ, և շատ ազդեր խաղաղութիւն և անդորրութիւն գտան, բայց աւա՛ղ Հայաստան» և իւր տառապեալ դաւախուրս, միայն այցելութիւն չը գտած, ևս առաւել վնասուց և տառապանոց ենթարկուեցանք:

«Այսպէս մերերը անխնամ և անտերուց մնացինք մէկ կողմէն վրանաբնակ ջերմերը, և միւս կողմէն Մօսկանու աշխարհաւէր վարկի քանասարներ աւելի ոյժ առած, մանաւանդ որ տեղական կառավարութիւնն ի ջրուն թանձր կը մտախէ, սկսան արձակ համարձակ շտեմտուած, և չպատուած բիւրաւոր չարք գործել խեղճ հայոցս դուրս, որոց միայն մօտակայ միջոցս մէջ գործած քանի մը քստմեկ իրողութիւններ կ'նկարագրենք: «Մղոց գիւղ, որ քաղաքէս 10 վայրկեան հազիւ հեռաւորութիւն ունի առաջին անգամ Մօսկայիցն 80-ի չափ սպառազենակ ջերմերը նոյն գիւղի վրայ յարձակելով յետ կահարատեաց առաւօտութեան բոլոր ոչխարներն ալ տարին, խեղճ գիւղացիք որ

նոցա հարուածներէն այսօր խիստ կարօտ վիճակի մը մէջ են, ճարահատեալ ապէ անկէ ստակ ձեռք բերած, գնացին ոչխարներն գնեցին, քիչ միջոց մը վրան շանցած Մօսկանցի միւս ցեղի մարդիկ (վասն զի ասոնք քանի մը ցեղի բաժնուած են, որք գրեթէ տասնի կ'հասնին) եկան ոչխարներն տարին, գիւղացիք անոնցմէ ալ գնեցին, բայց իրուր, քանի մ'օր շանցած Սլօցի ըսուած վրանաբնակ ջերմեր աւելի բոլոր ոչխարներն գնացին, մարդ մ'ալ վերաւորելով: Այսօր նոյն ազգայինք քաղաքիս դուռներ կը մուրան հողային վաստակներն ալ ջերմերուն եղած:

«Գոմս գիւղ, որ քաղաքիս ծոցն է, Մօսկանցիներն նորայ վրայ յարձակելով, ոչխար և տաւարներ յափշտակելէն ըզկին, քանի անձինք ալ գերի տարին, խեղճ ժողովուրդ, որ տուններնէն ծուխ անգամ չէին ստիպեալ տուններն և արտերնն այլըք ըով դրաւի դրած, ստակ ձեռք բերին, և գերիներն ազատեցին և այսօր ալ Մօսկայիցներու սպանալեքներէն չեն վտահիլ գիւղի մէջ մնալու վրանալով թէ օր մը տուններն կրակի պիտի տան:

Փափշէն գիւղ, որ քաղաքէս կէս ժամ հեռաւորութիւն ունի, յիշեալ չարաբարոյներ նոյն գիւղի ոչխարներն ալ տարին խեղճ գիւղացիք տեսնելով որ նոցա յափշտակելէն ձիրաններն ազատեցին չունին, մինչդեռ կառավարութիւնն ալ անտիր թէ, Մօսկայիցներուն իբրև հպատակ տարեկան մեծագումար տուրք մը վճարել խոստացան:

Կամախ, Պօր, Խախիվ, Մուար հայրնակ գիւղեր որ քաղաքէս 1-2 ժամ հեռաւորութիւն ունին, Սլօցի տառած վրանաբնակ ջերմեր ոչխարներն և խոտերնն տանելէն գինի բոլորովն աւերակ դարձուցին եւս:

Բարխանտ գիւղ, որ իսկ 4 ժամ հեռաւորութիւն ունի քաղաքէս, արդէն անցեալ տարի Մօսկայիցներ տւերակ դարձուցած, երկու անձ ալ սպանեցին, մօտեքս Բամիլի ըսուած վրանաբնակ ջերմերու պարապուտ, Միհաստ անուն գաղանաբարոյ անձը, իւր գրաստներ յիշեալ գիւղի աղքատ ազգայնոց մը հունձքի մէջ մը կը մօցնէ արածեցնելու, խեղճ ազգային իւր վիճակի դառնութիւնը պատմելով հանդերձ կը պաղատի, որ գրաստներ հունձքէն դուրս հանէ, չը լսելով վրան կը յարձուկի, և կատաղե բարկութեամբ այնպէս կը զարնէ որ չորս օր անցնելով կը մեռնի, բայց աւելի զարմանալի և հիացումն այս է որ նոյն թճաբարոյ այսօր ազատ և պատուով քաղաքիս շուկայներու մէջ կը շրջէ. երբէք կառավարութիւնը աչք նորա վրայ չը դարձնէր հարցնելու:

Խմելուք, Մարգոթ, Հօրմիւղ, Անպ գիւղեր, որ քաղաքէս 1—1 1/2 ժամ հեռաւորութիւն ունին, Մօսկայիցներ քանիցս նոցա վրա յարձակելով, գիւղացիները վերջին ծոր չը բաւարեցուցին, անանկ որ այսօր քաղաքս գաղթեալով, մերկ, բոկոտն, թշուառ և յուսահատ դուռներ հաց կը մուրան:

«Ըսկ գալով քաղաքէս երեք ժամ հեռաւորութիւն ունեցող Կեղեղ-տէրէի և Տատիկ նահանգաց ազգայնոց, որ իւրաքանչիւր նահանգ 15—18 հայրնակ գիւղ ունի, սոքա բողոքովն Սլօցի ջերմերն աղքատացած, և յետին ծայր մոռնուել կացութեան մը մէջ թողուած են, ոչխար, տաւար, խոտերնն յափշտակելէն ազատ և աներկեղ քաղաքիս մէջ ծախելէն գինի, այսօր ալ ջորիներն դու ի կալ՝ որ նոյն թշուառ ազգայնոց կացութեան փոքրիկ յոյս է, զայն ևս իւրաքանչիւր ջերմը իբրև իւր իսկական ստացուացը՝ առած կը տանի, և եթէ մէկը պատահմամբ դիմարէ իսկոյն զարնելով կը վերաւորեն, ինչպէս ցարդ քանի մը այր և քանի մը կին վերաւորած են: Պարզ խօսքով ասոնց վիճակի նման աղէտուր վիճակ մը չը կայ, և եթէ չը սխալմը ըսել մեծագոյն մասը խոտանալակ կայրեն:

ճամբարում գիւղ, որ քաղաքէն 3 ժամ հեռու է, նորա տանիքեր եղող թերթայ Ս. Յովհաննէսի հռչակաւոր վանուց, նաև Սոխորը, Ձորկանք, Ինձորդին, Յուրտափ և Քէզուլ գիւղերէն, ոչխար—տաւարներն ալ տարին, ոմանց մէջն ալ պղծաբործութիւններ ընելով:

Ներքոնք գիւղ, որ քաղաքէն 4 ժամ հեռուութիւն ունի, Հասանանցի ամբարիչա Քիւրտեր ազգայնոց մը տուն մասնաւոր, էրիկ մարդիկ ի սին կապած, ճրագն ալ նոցա գլխուն վրա դրած, այնպիսի խոյաւաւորութեամբ կը սկսին կնիկներին բնակարանը մինչև որ չար կամքներին կը յազի:

Վսկ Ղուլթիք գիւղի ազգայինք, արդէն երկու տարիէն ի վեր իրենց դրացի Նիկնոց Խուճաճ Քորճան, անուն քրդարնակ բարբարոսներու ձեռք, իբրև գերի նմանը չը տեսնուած հարուածներով կը տագնապուին, կը նիկներով ու զաւակներով մէկտեղ և անոնց մէջ պաշարման մէջ առնուելով, գիւղէն գէթ ի քաղաքս մեկնելու չեն համարձակիր, որ 2 ժամ հեռուութիւն ունի: Արովհետև յիշեալ բարբարոսներ ճանապարհի անցքեր կը պահեն կողոպտելու և շատ անգամ ալ տուններուն վրա կը յարձակին, կանանց հետ բռնի բնութեան դէմ գործելու և ցարդ նոյն գիւղի ազգայններն վեց անգինք սպաննած են: Թէպէտ սպաննուածներ կենդանիներէն շատ մը համեմատութեան երջանիկ են, քանզի այսօր մեռնիլ ոչ մէկին քով նշանակութիւն ունի:

Այլ Մտականու նահանգ որ 24 հայաբնակ գիւղ ունի, արդէն ի վաղուց անտի քիւրտերու աւարառութենէն բոլորովն աչք ստացած էին, իսկ մօտ օրերու մէջ, նոցա տուած բազմաթիւ հարուածներէն սովալուրով կացութեան հասած են. ոչ ոչխար, ոչ տաւար, ոչ կահ, կարասիք, և ոչ հողային վաստակ, և ոչ իսկ կեանք ունին որ թերևս կարողանան փախչել և աղատիլ:

Վճղակ գիւղ որ քաղաքէն 4-5 ժամ հեռու է, սոյն գիւղի ազգային մ' իր արտ կը հնձէ եղեր, Սրօկցիներ որ աւարառութեան համար միշտ հայաբնակ գիւղեր կը շօջին, յիշեալ ազգայնոց հանդիպելով Վեալուր քեզ ուղի բռնէ որ հրացաններ փորձելով թէ սրվալ չը զարներս բռնելով, զնտակ ողորմելոյն սիրտ կը խոցեն:

Վիւզէլաբէյի նահանգի Անու գիւղի վրայ նմանապէս Սրօկցիներ յարձակելով, յետ աւարառութեան 3 այր և 2 կին վերադարձին, ասոնք կառավարութեան բողոքեր են, որ իրենց ճար մ' ընէ կամ յարմար տեղ մը ցուցնէ որ բնակութիւններին հոն փոխադրեն, սակայն կառավարութիւն, զոցա աղերսներուն չը լսելով, խտուր կը պատուիրէ որ կամչուրի կրկնապատիկ տուրքը և այլ տուրքեր վճարելու պատրաստութիւն նային:

Վճրաք գիւղի վրայ կրկին Սրօկցիներ յարձակելով, կրակ կը տեղացնեն անգին ժողովրդեան վրայ և գիւղն անխնայ կը կողոպտեն. այժմ այր և կին, ուստր և զուսար, մերկանդամ մնացեր են, քանի մը յղի կանայք երկուղէն վիժեր են, և շատ մ' ալ անկողնոց կը ծառայեն:

Վոկ գաղով Խուճանցի Միրզա աղանան ծարսօ անուն գազանաբայ քիւրտի ըրած չարքներուն, քանի մը հատոր պատմութեան պէտք ունի: Այս անձը երկու տարիէ ի վեր է Ղուլթիք գիւղի ազգայինք բոլորովն ազատութեան ենթարկեց, քանի անձինք սպանեց, շատ մը կանայք և հարսներ բռնի բռնաբարեց, եկեղեցին կողոպտեց, ոչխար, տաւար, խոտ, ցորեն, կորեակ և ալ ինչքերն յանդիմանեց: Ղուլթիքոյ ազգայինք հազար ու մէկ անդամ տեղական կառավարութեան բողոքեցին, այնպէս որ կառավարութիւնն ալ չը զիմանալով ասոնց թախանձանաց, ըստ սասճին Յիսուսի լեթէ ոչ...

վան բարեկամութեան սակայն վան ժողովութեան... այցնէ նմ' զին և պիտոյ իցէ: չեմք գիտեր ինչ հրաշքեր յիշեալ ծարսօս ձերբակալեց. բայց աւաղ, քանզի քիչ միջոց մը բանտարկութիւն կրելէն ետք, ինչպէս հրաշք բռնուեցաւ, նմանապէս հրաշք ազատեցաւ, խեղճ Ղուլթիցիներ յանկարծ ծարսօս ազատ, համաբձակ իր հին գրութեան մէջ տեսան:

Սրբազան Հայր, *) կթէ քիչ միջոց մ' ալ մեր լիճակ այսպէս անխնամ թողնուի, քիւրտերու աւեր, արդէն ինչպէս թուեցինք, չըմալայ գիւղացի ազգայնոց կեանք իսպառնչուցուցած, որ մ' ալ զմեզ անոնց աղիւղում վիճակին կը բաղաւորացնէ, որպէս պարագայներն ալ կը ստուգեն, ան ասն մեր ապագայն ազգովն ուր պիտի հասնի, այդ զգալի է, ուստի աղերս մատուցանելով, կը խնդրեմք որ շուրհ բերեք մեր յիշեալու կեանց ձեռք տալ և կանգնեցնել. ներկայ տագնապներուն վերջ մը առով հանդերձ, մինչդեռ ինչպէս ըսինք՝ ոխերիմ Քիւրտի աւեր զմեզ ալ բոլորովն անհետացուցած չէ, և կթէ խնդրեք Ք. Կրնէն Խթիլամի աւեր, յայնժամ գործերնս իսպառ կը լուսնայ, քանզի քանիցս յիշեցինք որ կառավարութիւնն այս բոլոր գիւղաւաններուն անտարբեր կը նայի, ի հարկէ յայնժամ խնդրելը շատ թեթեւ պիտի ցուցնէ, Մնամք Բարձր Սրբաշուքեան ձերում ամենախնայող ծառայք:

(Արագիր)

ՅՐԱՆՍԻՍ

«ГОЛОСЪ» լրագրի Փարիզի թղթակիցը գրում է հետեւեալը:

Վի քանի որ առաջ տեսնուած, արտաքին գործերի մինիստրութեան բիւրօէտի քննութեան առիթով, Բերլինի նախկին դեսպան Գոնա-Քիրօս հարց առաջարկեց Քրանսիական քաղաքականութեան մասին Բերլինի կոնգրեսում և նրանից յետոյ:

Վարդինգտօնը պատասխանեց կարճ ձևով, որը մեծ ոգևորութեամբ ընդունվեց սենատից: Կարծես թէ նա մի որ և իցէ դիպլոմատիական յարթութեան մասին տեղեկութիւն տուեց, այն ինչ բոլոր նրա ձևով ու չինչ նոր բան չէր բովանդակում իր մէջ, բայց իր ստուծ հրահանգները զովորեց, որ տուեց Վարդինգտօնը ինքն իրան Բերլին գնալու ժամանակ, այն անսովոր չափաւ որութիւնը որ նա ցոյց տուեց այս հրահանգները կատարելու ժամանակ, և վերջապէս այն ընդհանուր յարգանքը, որ Քրանսիական լիազօրները ստացան եւրօպական դիպլոմատներին մէջ: Վարդինգտօնը կրկին մատնացոյց արաւ որպէս Քրանսիական քաղաքականութեան մեծ աջողութեան վրա, որ Բերլինի կոնգրէտի բոլոր անդամները համաձայնվեցան Պրանսիայի առաջարկութեան հետ, այն է ստիպել Ք. Կրան կանոնաւորելու Յունաստանի սահմանները:

Վնդիպատի մասին, Կիպրոսի վերաբերութեամբ կայացած դաշնադրութեան մասին, և Ալէքսանդրիտա և Վերսիլա նաւահանգիստների զեղծանելու մասին Վարդինգտօնը բոլորովն չը յիշեց, բայց և ընդգիծաբար կուսակցութեան անդամներին ոչ մէկը չը մտածեց այդ բաների մասին հարց առաջարկելու:

Վերջին օրերում հանրապետական մի քանի լրագիրներ սկսեցին գրել, որ յուն վարի Ծեց յետոյ, ի միջի այլոց, Վարդինգտօնն ևս կը թողնէ մինիստրութիւնը: Սեալ կը լինի կար...

*) Այս աղերսագիրը ուղղված է Կ. Պօլսի պատրիարքին:

ձեւ, որ Վարդինգտօնի արտաքին քաղաքականութիւնը մի որ և իցէ բանով անհաճոյ է այս լրագիրներին: Նրա հրաժարականի մասին տարածված լրերը ճիշդ անձնական պատճառներն ունեն: Քանը նրանում է, որ ներքին գործերի մինիստր զը—Մարտեր, շատ կը ցանկանար ստունալ արգարաբառութեան մինիստրի պօստի վրա, որ կարողանայ մազիւտաբառութեան մարքել: Բայց որովհետև Մարտեր չի համաձայնվի հրաժարեցնել Կիւֆօրին, նոյնպէս և Կամբետտա ցանկանում է, որ Կիւֆօրը մնայ մինիստրութեան մէջ, զէ-Մարտերի լրագիրները սկսեցին աշխատել արտաքին գործերի մինիստրութեան պօստի վրա յանձնել Կիւֆօրին:

Վանրապետականները բարկացած են Վարդինգտօնի վրա միայն մի բանի համար, այն է որ նա չէ ցանկանում հանրապետականների պահանջած փոփոխութիւններն անել դիպլոմատներին մէջ: Բայց այս բանի մէջն էլ հանրապետականները սխալվում են, որ կարծում են թէ Կիւֆօրը աւելի զեղծ կը լինի. այն ինչ պէտք է ընդ հակառակ կարծել: Եթէ Նալոմէ-Լակուրի նշանակել այնպիսի գործը ընդդիմադրութեան էր պատահում, դրա պատճառը Կիւֆօրն էր: Միայն մինիստրների երէկվայ խորհրդի մէջ նա վրձուեց նշանակել նրան Բերլին դեսպան:

Մարդիկի դեսպան կոմս Շօրօրդի տեղ դուրս Շուաղեօի նշանակելը գործը ընդդիմադրութեան պատահեց սպանիական կառավարութեան կողմից: Այս ընդդիմադրութիւնը բոլորովն ի զուր էին վերաբերում Շուաղեօլի հանրապետական գաղափարներին կամ նրա ծնողների ոգեբերական մահին, (ինչպէս յայտնի է, Լուի-Ֆիլիպպի թագաւորութեան վերջին տարիներում, ներկայ պատգամաւորի հայրը սպանեց իր կնոջը. այս անցքը այն ժամանակ մեծ աղմուկ հանեց, կառավարութիւնը կամեում էր խեղադր Տրատարակի Շուաղեօլ-Պրայանիին, քննութիւնը շարունակվում էր, և մէկ զեղծեցիկ գիշեր դըքսին դտան կախված):

Վնթէ սպանիական թագաւորը չէ ցանկանում ընդունել Շուաղեօլին, պատճառն այն է, որ նա չէ կարող ներել Օրլէաններին հաւատարմ առաջին ընտանիքներից մէկի անդամին հանրապետականների բանակ անցնելը: Այս բացառութեան պատճառների վերաբերութեամբ եղած անբաւականութիւնները հեռացնելու համար, Վարդինգտօն պնդում էր ընդունել դեսպան այն մարդուն, որի հանրապետական համոզմունքները բոլորովն կակածել չեն: Ընտրվեցաւ Տօվապետ Ժօրէս, որը մի քանի ուրիշ Քրանսիական նաւաստիների նման, Փարիզի պաշտպանութեան ժամանակ և Լուարի զօրքի մէջ ապացուցեց, որ նա, հարկաւոր դէպքում, կարող է շատ քաջ և հասկացող առաջնորդ լինել ցամաքային զօրքի:

Քիւրճէտի քննութիւնը սենատում միայն այսօր վերջացաւ, երկար և մեծ մասամբ շատ ծանր վիճարանութիւններից յետոյ: Աջակողմեան ամենալաւ ատենաբանները ներկայ են լինում սենատում: Բոլորն էլ յարձակվում էին բիւրօէտի անդադար մեծանալու վրա: Բոչէ, որ երկու ժողովների ամենալաւ ձառակասներից միին է, խօսում էր մանաւանդ այն բանի դէմ, որ բիւրօէտի գործի մէջ հանրապետութիւնը հետևում է նախորդ միապետութիւնների վնասակար աւանդութիւններին: Ընդդիմաբար բոլոր անդամները մանաւանդ սատակ յարձակվում էին Ֆրէյսիէի նախադիմների վրա:

Լէօն Սէյին դժուար չէր ցրել ընդդիմաբար անդամների կրկնները և ապացուցանել, որ եթէ հանրապետութիւնը բիւրօէտի գործի միջ պարտաւորված է հետևել միապետութեան օրինակին, պատճառն այն է որ նա ստիպված է լինում կայսերութեան սխալ...

ների և յանցանքների համար հասուցանել: Քիւրճէտը մի և նոյն ձևով ընդունվեցաւ, ինչպէս քուէարկեց նրան պատգամաւորների ժողովը, միայն այն գանապատութեամբ, որ սենատը նորոգեց 200,000 ֆրանկ ծախսը, ամեն գաւառութիւնների փոքր ծուխ ունեցող քահանաների առճիլը մեծացնելու համար:

ԱՆԳՆԱ

Լօնդօնի պաշտօնական թերթերին հեռագրում են, որ գեներալ Բրէօնի զօրքերը արդէն դեկտեմբերի 17-ից սկսած առաջանում են դէպի Ջէլաբաթա: Գեներալը յոյս ունէ որ ամին քանին Ջէլաբաթը կը հասնի, ձամբուրդից հեռագրում են «Daily News» լրագիրն, որ անդրեացիները մտադիր են խտապէս պատժել Ջուհա Քէյլ անուանված ցեղին, որը Անգլիացոց բանակի դէմ եղած յարձակմունքներին մասնակցեց: Մի և նոյն լրագիրը ստացել է մի ուրիշ հեռագիր, որի մէջ ապաւե է, որ 2,200 մարդ հրձիգ զօրքերով Ալե-Մուսղեղից գնացին վերջ յիշած ցեղի մի քանի գիւղերին վրա յարձակվելու դիտաւորութեամբ: Յոյս կայ որ այդ պատիժը օրինակ կը լինի ամենքին, և խաղաղութիւնը նորից կը տիրէ բոլոր սահմանների շէտեր վրա: «Standard» լրագիրը հաստատում է, որ Անգլիան Աֆրանսիական վերաբերութեամբ չէ ընդունում Ռուսաստանի միջնորդութիւնը:

ՍՊԱՆԻԱ

Մարդիկից հեռագրում են գանապան լրագիրներին հետեւեալ լրերը: Սպանիական կառավարութիւնը բոլորովն մեթօք իտալական կառավարութեան այն խնդրեր, որով նա առաջարկում էր սպանիական կառավարութեանը միացել ոչ ժող դէմ գնել ժողովրդի ընդհանուր յեղափոխական ձգտումներին: Իտալական կառավարութիւնը տեսնելով, որ իր առաջարկութիւնը ընդունելու չը գտաւ, լուր տարածեց թէ, ճշմարիտ է, ինքը մի այդպիսի ակնարկութիւն է արել, բայց Կայսրի կարիքէն բոլորովն չէ համաձայնել մի այդպիսի առաջարկութիւն անել սպանիական կառավարութեանը:

Պ. Կանսօլան իրան հիւանդութեան պատճառով հրաժարվեցաւ իրան առաջարկած հարցերին պատասխանելու: Դօն Պրանսուա թագաւորը Մարդիկ վերադարձաւ: Մարդիկի խորհրդարանում վիճում են փոխառութեան խնդրի մասին: Տանժերում մօտ ժամանակներս մի սարսփելի խօսքեր էր տարածվել, այժմ այդ հիւանդութիւնը հեռացնելու ազդելու վրա է: Ասում են որ այդ հիւանդութիւնը հարակից մի քանի օր շարունակ փչած քամիների հետևանք է:

Սպանիական «Correspondencia» լրագիրը հաւատացնում է որ արտաքին գործերի մինիստրը և Գերմանիայի ներկայացուցչը Մարդիկում մի երկար խօսակցութիւն են ունեցել որի նիւթը այն էր երկը թէ ինչու Ջվիցերիան պատասխանարան է տալի այն սօցիալականներին, որոնց այդ երկու պետութիւնները հաւածում են:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՏՈՒՆԻՍ, 26 դեկտեմբերի: Պրանսիական կառավարութիւնը ուղարկեց Տունիսի կառավարութեանը մի սպաննողական շքանշանական, պահանջով, որ Քրանսիական հիւպատոսից անյապալ ներողութիւն խնդրի և ծառայութեանից արձակվին այն պաշտօնաները, որոնք քննութեամբ մեղադրված են Տունիսի կառավարութեան և Կոմս Մոմիի մէջ եղած վէճին մասնակցելու մէջ:

ԼՕՆԴՈՆ, 26 դեկտեմբերի: «News Linn Hered» (?) լրագրի Լօնդոնում գտնված բնօրինակ հեռագրում են Տալինիտից հետևեալը: «Կողպետ Բազօսով յայտնեց զենեալ Կառլֆանին, որ նա Կարսից ձանապարհ ընկաւ էմիրի հետ, որի զօրքերը գնդակահարուսաց սահմանների վրա: Գեներալ Կառլֆան հեռագրով պատուիրներ խնդրեց էմիրի ընդունելութեան մասին:

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

ՔԱՐՏՈՒԻՒ ԿՈՄՍՈՒՍՏԻՆՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՄ

(ՀԱՆՔԻԹ), ՈՐ ԳՏԵՎՈՒՄ Է ԶԷԼՈՐԱՆԻ ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԻ ԿՈՒՐՍԵՔԱ

ԳԻՒՂ ԻՄ

ԸՆԿ. ՆԵՅՄԱՆՆԵՐԻ ԸՆԿԵՆԻՆԻ

Ստանում է Շեհերհի ՊԱՎԻԼԻՍՆՈՒՄ ՄԵՍ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ՄԻԱՄԻՆ ԱՄՈՂՁ ՎԱԳՕՆՆԵՐՈՎ ԵՐԿԱԹՈՒՂՈՒ ԿԱՅԱՐԱՆԻՑ ՊՈՒԴԸ 25 ԿՈՊ., ԻՍԿ ՓՈՔՐ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԿԱՐԵԼԻ Է ԳՆԵԼ ՔԱՂԱԿԻ ՄԵՋ ԳՏԵՎՈՂ ՊԱՀԵՍՏԻՑ ՊՈՒԴԸ 28 ԿՈՊԵՔՈՎ:

ДВВИЦА ищетъ мѣсто КОМПАНИОНКИ или ГУВЕРНАНТКИ. Адресъ: Старокатолическая улица, домъ Чиковани № 10

Մէկ օրինոր ցանկանում է ընկերակցուհու կամ ճնարանի վարժուհու պաշտօն ունենալ: Հասցեն, Ստարոկատոլիկական փողոց, տուն 24-րդին, № 10

Քիճկի քաղաքային վարչութիւնը յայտնում է, որ իր ներկայութեամբ ղեկավարելի 29-ին լինելու է ամուրգ քաղաքային սպանդանոցում մտնելու անասունները հարկը կապալով տարու համար: Ցանկացողները պայմաններին մասին կարող են տեղեկանալ քաղաքային վարչութեան մէջ առաւօտեան 10 ժամը մինչև 2:

2-3

Декабря 17-го, вечеромъ, въ Нѣмецкомъ клубѣ у ОДНОЙ ОСОБЫ потеряны золотые часы подл № 103,148.

Подъ одной КРЫШЕЮ часовъ находится фотографическая КАРТОЧКА ребенка. Кто найдетъ часы, получить 50 руб. ВОЗНАГРОЖДЕНИЕ.

Адресъ спросить въ редакціи газеты «Мшакъ».

5-5

Մանրեան տներին Ֆրանսիական ցիրկի մօտ գտնվող ՀԵՄԱՇԽԵՐՀՈՒՆ ՀՇՆԻԻՍԻ քաղաքանում կը լինի պատկերների երկրորդ փոփոխութիւնը: Ինչից ալլոց ցոյց կը տրվեն ԵՐՈՒՍԱԳԵՄ քաղաքի պատկերը, ԲՐԻՍՏՈՒՍ ԵՆՈՒՆԻԸ Բեդրեհանում Զինուորական պատկերներից կը լինի Ղարսի պաշարումն և վերջինը: ՆԱՐՈՒԹԻՒՆ: Մազիական զարմացք: Ով որ կը տեսնի, կը ծիծաղի:

ԱՅԵՐ-ՆԻԿՈՂՈՍՈՎԻ խանութում, կատարելանայա փողոցի անկիւնում, Շեհերհի տան հանդէպ ՍՏԱՅՎԱՍ ԵՆ տների համար ՄԵՍ քաղաքային ամենազեղեցիկ ՆՈՐ ձևերի ԲՐԻԼԻԱՆՏԻ, ԱՐՏԱԲԷ և ՈՍԿԵՍ իրեղեններ, նոյնպէս ժենեվայի ժԱՄԱՑՈՑՆԵՐ: Իսկ այդ խանութի կարգում ՍՏԱՅՎԱՍ Է Կ. Ս. ՊՈՅՈՎԻ ԹԷՆԻՅ 5000 ֆուտա: Թէյի ֆուտար արժէ 1 ր. 40-3 ր.: Վաճառականներին զեղումն կանգնի: 4=4

ԳՐԻԳՈՐ ՆԵՄԻՆԵՆԻ ՊԼԱՏՐԱՍԻ ՀՇԳՈՒՍՏՆԵՐԻ ԽՆՆՈՒԹՈՒՄ ԵՐԵՎԱՆԵՆԵՆ ՀՐԵՊԵՐԿԻ ՎՐԸ

ստացվել են մեծ քանակութեամբ ՅՐԱԿԻ ՆԻ ՏՐԻԿՈՒ ՍԻՐՏԻԿՆԵՐԻ ՇՈՐԵՐ, որտեղական ԱՌԱՌՕՏԵԱՆ ԺՕԿԵՏՆԵՐ, ձմեռային ՊԱԼՏՈՆԵՐ և ՎԱՐՏԻԿՆԵՐ, երկնայոց հագուստներ, ՎԵՐԱՐԿՈՒՄ—ԽԱԼԱՏՆԵՐ զարդերով, նոյնպէս ընդունվում են ՊԱՏՈՒԵՐՆԵՐ զինուորական և քաղաքական հագուստների համար: Յոյս ունեմ, որ ինչպէս պատուիրողները նոյնպէս է պնդողները ԲԱՆԱԿԱՆ ԿԸ ՄԵԱՆ:

23-75

ՄՇԱԿԻ. ԽՐԱԳՐԱՏԱՆԸ հարկաւոր է մէկ ԼՐԱԿԻ ՏԱՐԱԹՈՂ: Պայմանները մասին կարելի է տեղեկանալ ԱՄԵՆ ՕՐ առաւօտեան ժամի 10-ից մինչև 2 ժամը կէսօրից յետոյ: ԲՆ ԲԵԴԱԿԻ «ՄՍԻԱԿՆ» ՆՄՋԵՆԻ ԲԱՅՈՒՑԻՂԻՑ:

Մի գաղղացի ԴԱՂԻՆԵՆ ԼԵՁՈՒԻ դատաւարութեան մէջ քան տարվայ փորձ ունեցող, կամենում է պարագայի այդ ընդունի ԴԱՍԱՏՈՒԹԵԱՄԲ: Հարցնել պ. Ալբերի մագաղանում, Ալէ քանդակում այգու դէմ, Գորգինակի պրոպէկտի վրա:

5-5

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ ընդունվում է ստորագրութիւն Կ. Պոլսի «Մաքիս» լրագրին: Տարեկան զինն է Ռուսաստանում քսան րուբլ: Վճարը կանխիկ: Ստորագրվել ցանկացողներին խնդրում ենք որ առաջ յայտնել իրանց ցանկութիւնը և որոշ հարցերը իրանց քանկութեան տեղն և հասցեն:

ՆՈՅՆ ՏԵՂԸ

վաճառվել սխաւ Եղիշէի վարդանանց պատմութիւնը Անձեւացեայ օրինակից տպագրված ընդ վերահայեցողութեամբ Կ. Ալբերի. Այգաղեանի: Ինչը ընտիր թղթի վրա 1 ր. հասարակ թղթի վրա 80 ր. Գումարով գնողներին 20% զեղումն կը լինի:

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏՅԱՆ ՀՇՆԻՍ

որ գտնվում էր Գոլովինսկի պրոպէկտի վրա Սարաջովի տանը, այժմ գտնվում է նոյն ԳՕ. ԼՕՎԻՆՍԿԻ պրոպէկտի վրա, ՇԻՐԵՎԻ տանը, Գերմանական կրթի և Վեստլի ֆոտոգրաֆիայի մօտ մի և նոյն աննուրբողի Ալցեոնի համար քայ է ԱՄԵՆ ՕՐ առաւօտեան 9 ժամից մինչև երկուցիան 5 ժամը: Հաւաքածուին ՆՈՐ ՆԿԱՐՆԵՐ են աւելացրած: 19-25

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ

Վաճառվում են, ի միջի այլոց, հետևեալ գրքերը:

	Բ. Կ.	Բ. Կ.
1. Տիգրանյան Տոմարազիտու թիւն կազմ 78 թ. 2 25	ճանապ. ծախ. 2	60
2. Մերենց Քորոս Լեւոնի, պատ. վէպ	1	20
3. Խուրարաշեան բառգիրք հայերէնից սուսերէն երկու հատոր, կազմած (սակաւթիւ).	7	60
4. Յրանց Հոֆման Ռոնէ, վէպ.	40	50
5. Косовичъ Мет. Олендорфа для изученія французскаго языка 78 г.	3	40
6. Ахвердовъ Арменія въ V вѣкѣ.	1	20
7. Т. Акоповъ современное Арм. общ. въ Оттоманской имперіи.	40	50
8. Ստացված են բազմաթիւ հայերէն գրքեր, թէ ինքնուրոյն և թէ թարգմանական, Կ. Պոլսի և Զմիռնիոյ տպագրութիւնը:		
9. Շուտով կը սկսվի վաճառվել Եղիշէի վարդանանց պատերազմի պատմութեան նոր տպագրութիւնը, ըստ Անձեւացեայ օրինակի: Տպագրութեանը բարեհաճեց հսկել տրին Սրբազնութիւն Գարրիէի Արքեպիսկոպոս Այգաղեանը. տպագրված է ամենայն զբաշու-թեամբ և ընտիր թղթի վրա: Հասցեն:		

Въ Центральную книжную торговлю. Въ Тифлисѣ.

ОБЪ ИЗДАНИИ ВЪ 1879 ГОДУ ЛИТЕРАТУРНО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ ГАЗЕТЫ „ТИФЛИССКІЙ ВѢСТНИКЪ“ ГОДЪ СЕДЬМОЙ

Въ 1879 году *Тифлисскій Вѣстникъ* будетъ издаваться ежедневно, за исключеніемъ дней послѣпраздничныхъ, по прежней программѣ.

Подписка на 1879 годъ открыта и принимается въ конторѣ редакціи на Эриванской площади, № 3.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

	НА ГОДЪ.	НА ПОЛГОДА:
Въ Тифлисѣ, безъ доставки.	10 р.	5 р. 50 к.
» съ доставкой.	11 »	6 »
Съ пересылкой по Имперіи.	12	6 » 50 »
За границу по почтовому союзу.	15	8 »

Иногородные адресуютъ свои требованія въ Тифлисѣ въ редакцію *Тифлисскаго Вѣстника*.

ОБЪ ИЗДАНИИ ВЪ 1879 ГОДУ ВЪ БАКУ ГАЗЕТЫ БАКИНСКАЯ ИЗВѢСТІЯ ГОДЪ ЧЕТВЕРТЫЙ

Цѣна газеты на годъ въ Баку съ доставкой 5 р., на полгода—3 р. на три мѣсяца 1 р. 75 к., въ мѣсяцъ 75 к. Съ пересылкой во всѣ города имперіи на годъ 6 р. на полгода 3 р. 50 к., на три мѣсяца 2 р. на мѣсяцъ 90 к. Подписка принимается въ Баку въ домѣ Дадашева, на Милитинской улицѣ близъ гостиницы «Кавказъ» и въ Бакинскомъ Обществѣ Взаимнаго Кредита. Иногородные адресуютъ свои требованія исключительно: *Въ Баку, въ редакцію Бакинскихъ Извѣстій*,

„ТИФЛИССКІЯ ОБЪЯВЛЕНІЯ“

Въ 1879-мъ году будутъ издаваться по возможности въ улучшенномъ видѣ. Будетъ обращено особенное вниманіе на типографскую исправность и своевременную доставку. Форматъ по мѣрѣ накопленія матеріаловъ будетъ увеличиваться.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА.

	на годъ	на 1/2 года	на 3 мѣс.	на мѣс-
Въ Тифл. съ дост.	2	1р.—50к.	1р.	50 коп.
Иногороднымъ	4	2р. 50 к.	1р.—50к.	75 коп.

Подписка исключительно принимается въ конторѣ редакцій что въ Галереѣ Арцруни, на Дворцовой улицѣ.